

Framtids- trender i Östersjön

Åsa Andersson,
Chef Vattenmiljö,
Världsnaturfonden WWF

3 juni 2014

Umeå

A satellite map of the Baltic Ecoregion, showing the Baltic Sea and surrounding landmasses. The land is depicted in shades of green and brown, indicating vegetation and terrain. The sea is a deep blue. The map is oriented with North at the top.

WWF Baltic Ecoregion Programme

WWF Denmark

WWF Finland

WWF Germany

WWF Poland

WWF Sweden

Baltic Fund for Nature (Russia)

Estonian Fund for Nature

Lithuanian Fund for Nature

Pasaules Dabas Fonds (Latvia)

The Baltic Sea

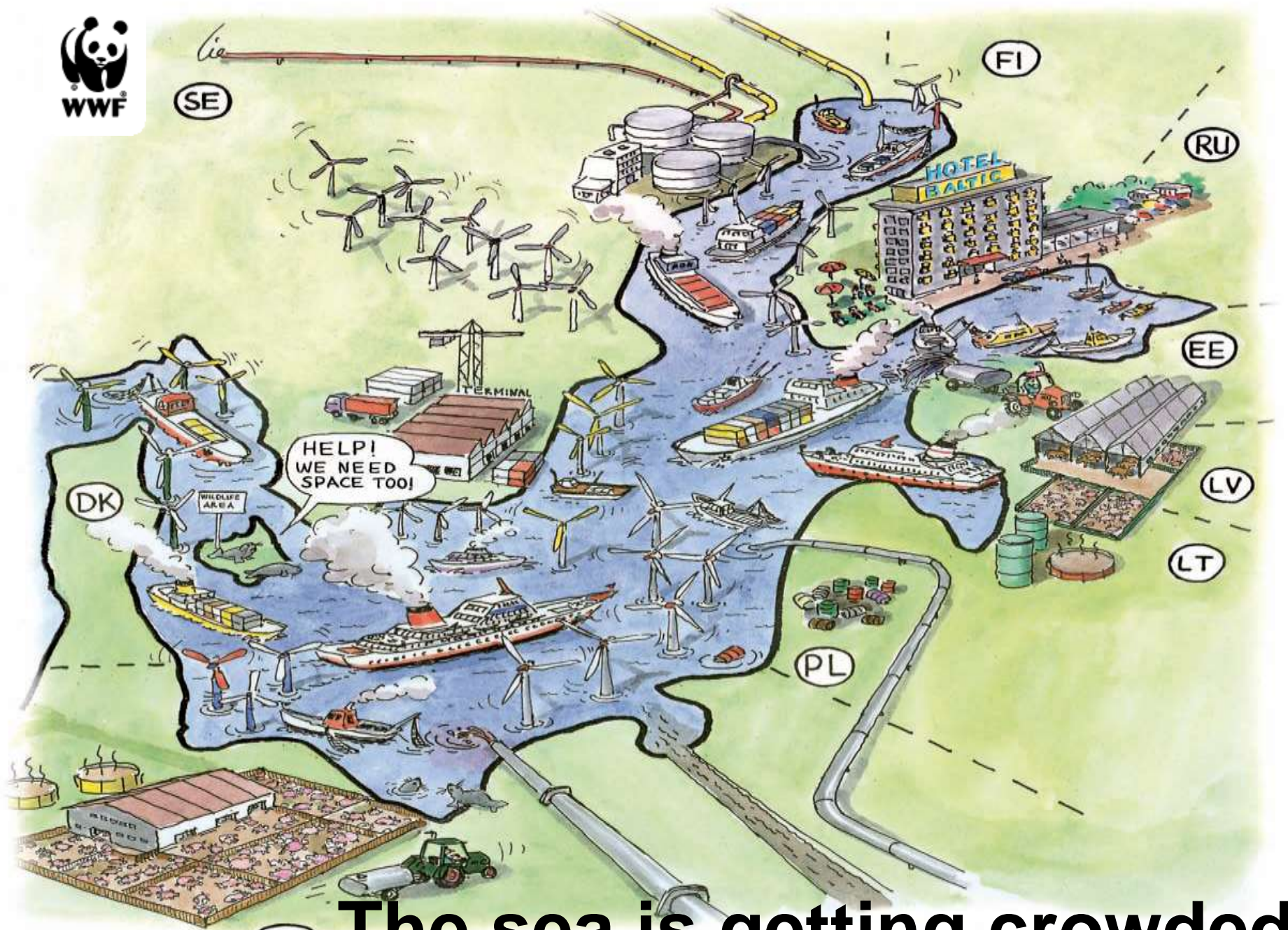
-
- A map of the Baltic Sea region, showing the sea in blue and the surrounding landmasses in green. The map includes the coastlines of Sweden, Finland, Poland, Lithuania, Latvia, Estonia, and Denmark, as well as the Baltic states and the Gulf of Bothnia. The sea is centrally located, with various islands and archipelagos visible.
- One of the most studied sea areas in the world
 - Relatively strong economies
 - HELCOM – the oldest regional seas convention on the planet
 - A large number of conventions, agreements and directives to save the sea
 - One of the most threatened sea areas in the world

Lack of implementation

BSAP segment	DE	DK	EE	FIN	LT	LV	PL	RU	SE
Eutrophication	0	-8	-3	0	-11	-5	-6	-8	-2
Hazardous substances	-4	-9	-13	-2	-8	-11	-13	-11	-2
Biodiversity	-22	-15	-13	-15	-24	-18	-18	-28	-28
Maritime activities	-7	-7	-8	-8	-7	-6	-7	-4	-5
Total score, all segments	-33	-39	-37	-25	-50	-40	-44	-51	-37

Colour	Interpretation	Grade
Green	Ahead of schedule	"Good"
Yellow	On schedule	"Acceptable"
Orange	Behind schedule	"Not acceptable"

DE

The sea is getting crowded!

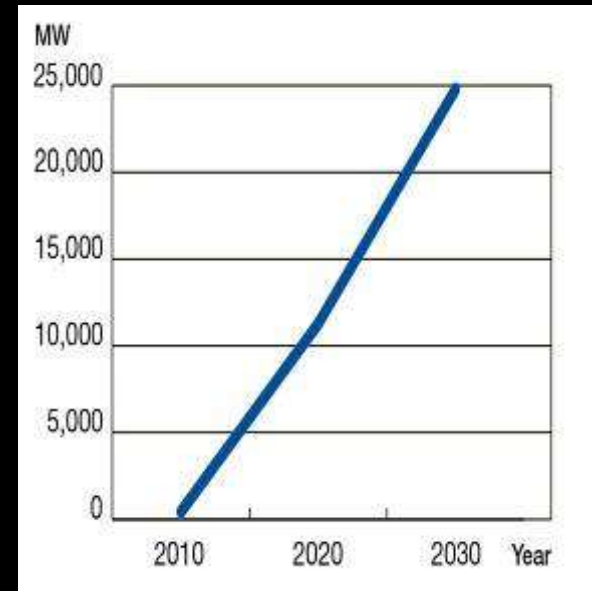
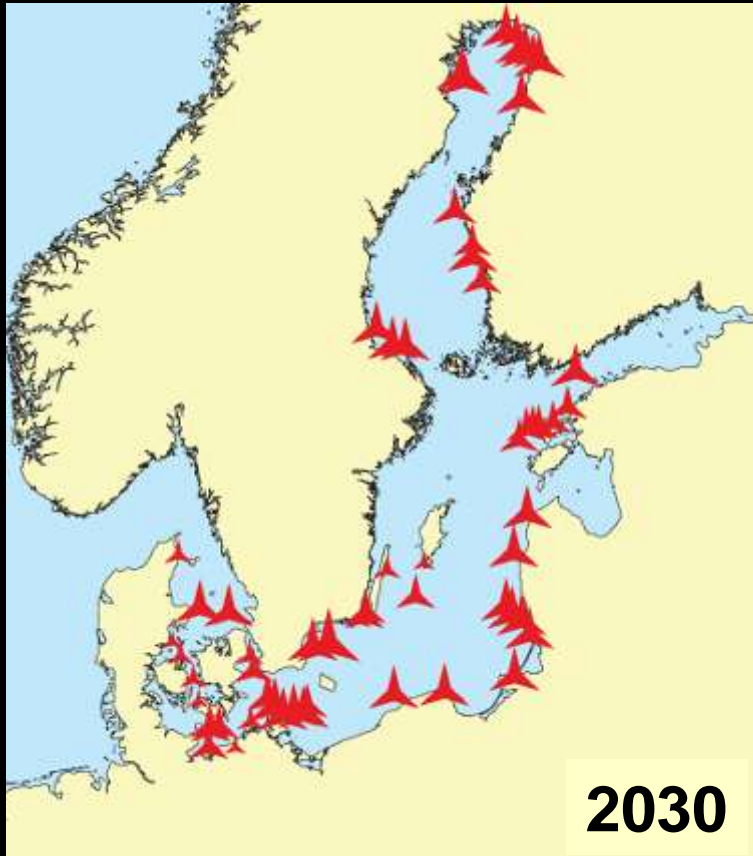
Why aren't we progressing?

Future trends over the next 20 years

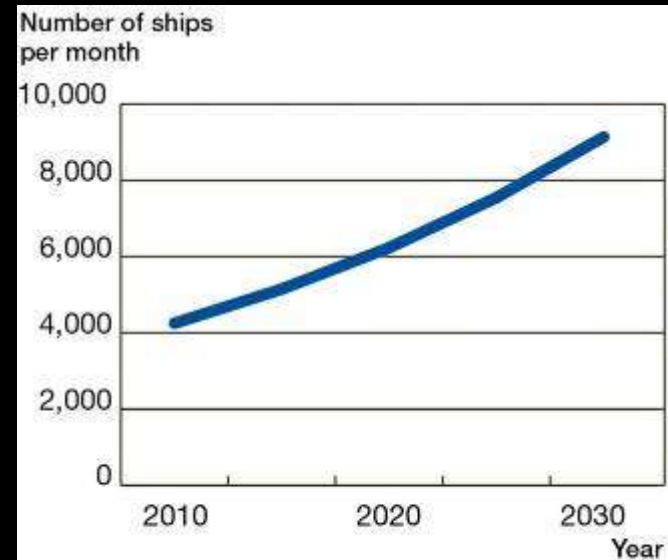
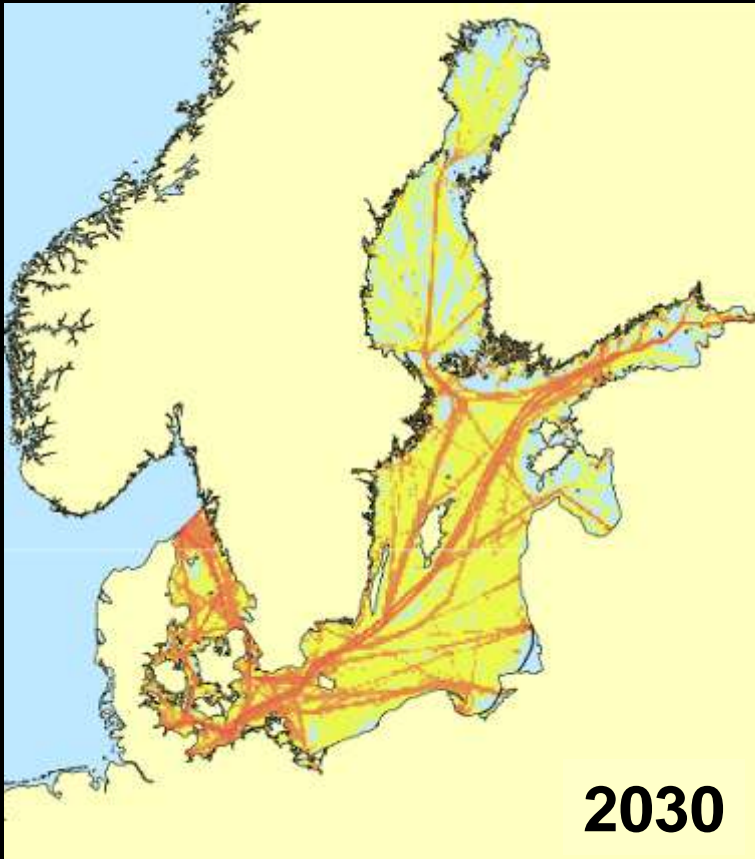
Wind Energy

- Expected to expand by 6000%

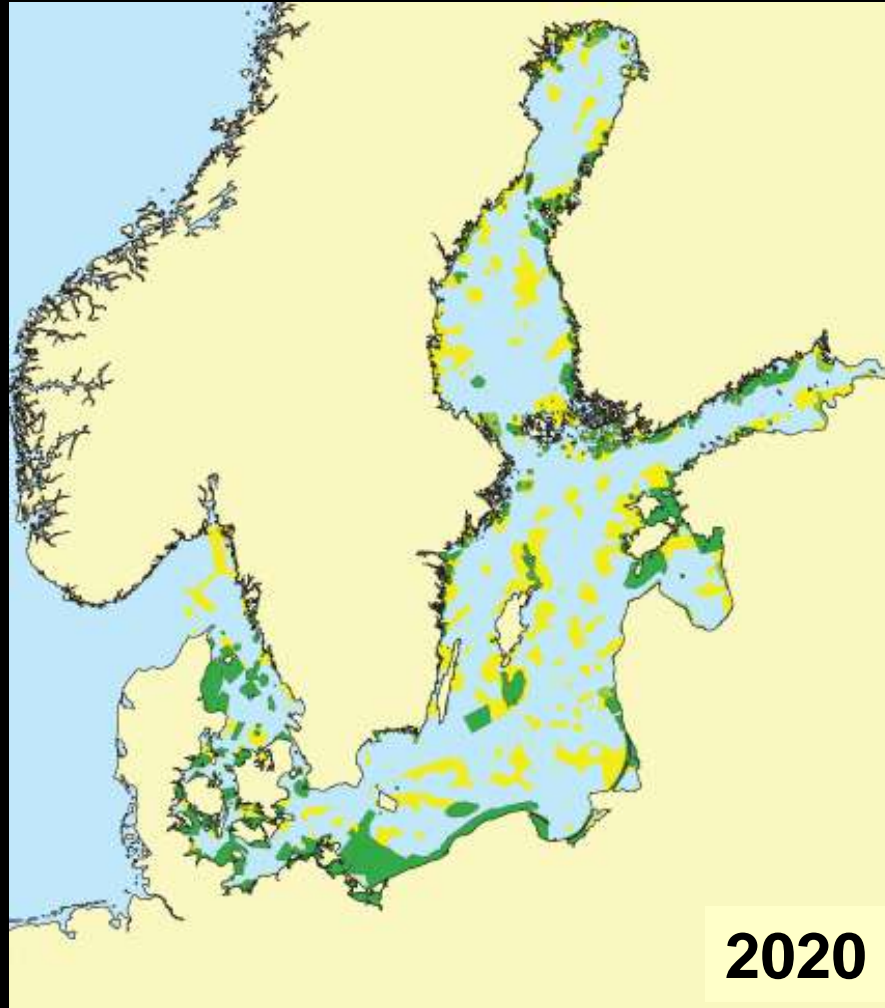
Shipping

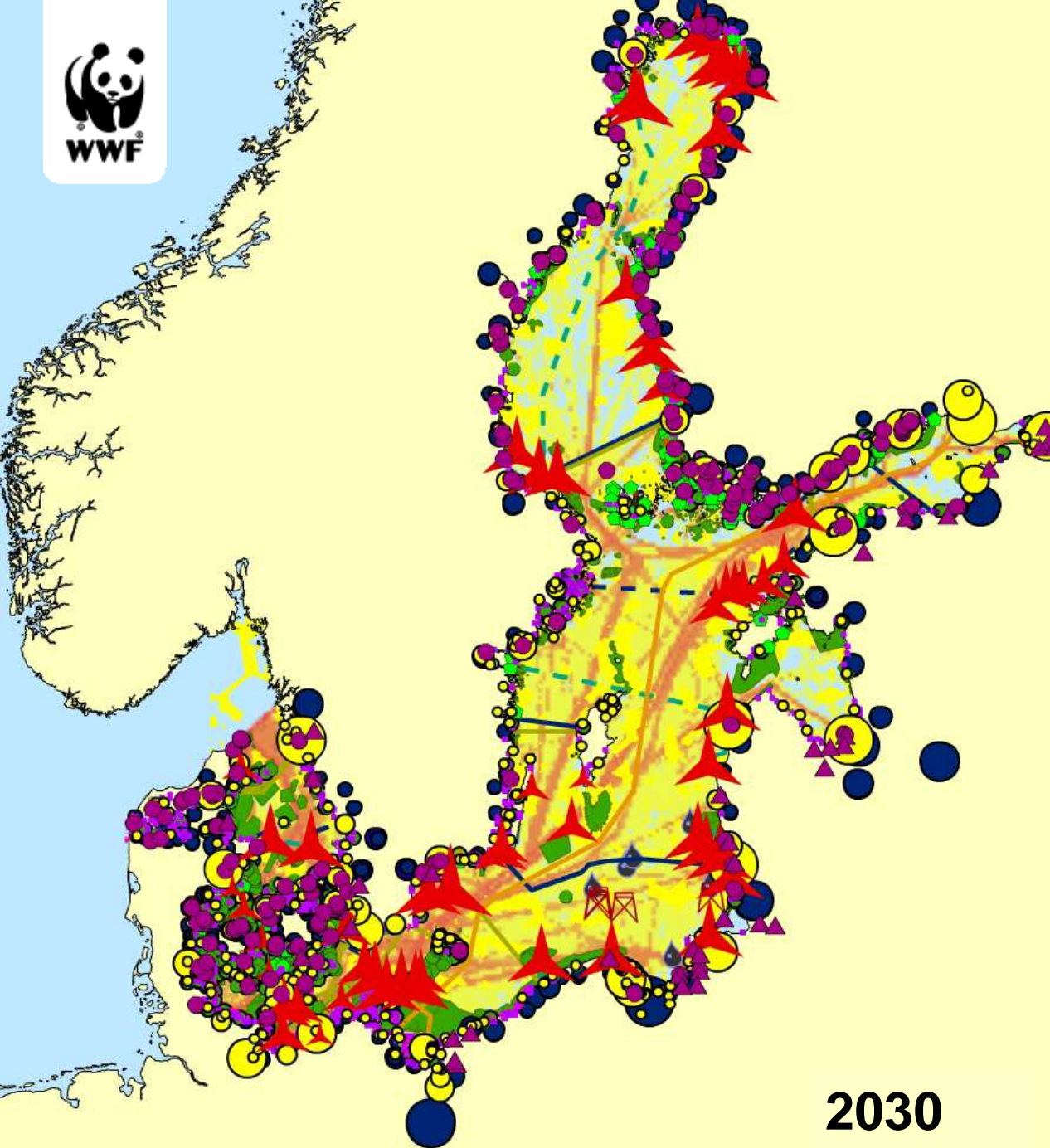

- Expected to double by 2030

Marine Protected Areas

2030

“Baltic Trends”

Kommersiellt fiske

Sjöfart

Muddring

Olja och gas

Kablar och rör

Fysisk exploatering

Marina skyddade områden

Vattenbruk

Jordbruk

Kväve

Fosfor

Turism och Rekreation

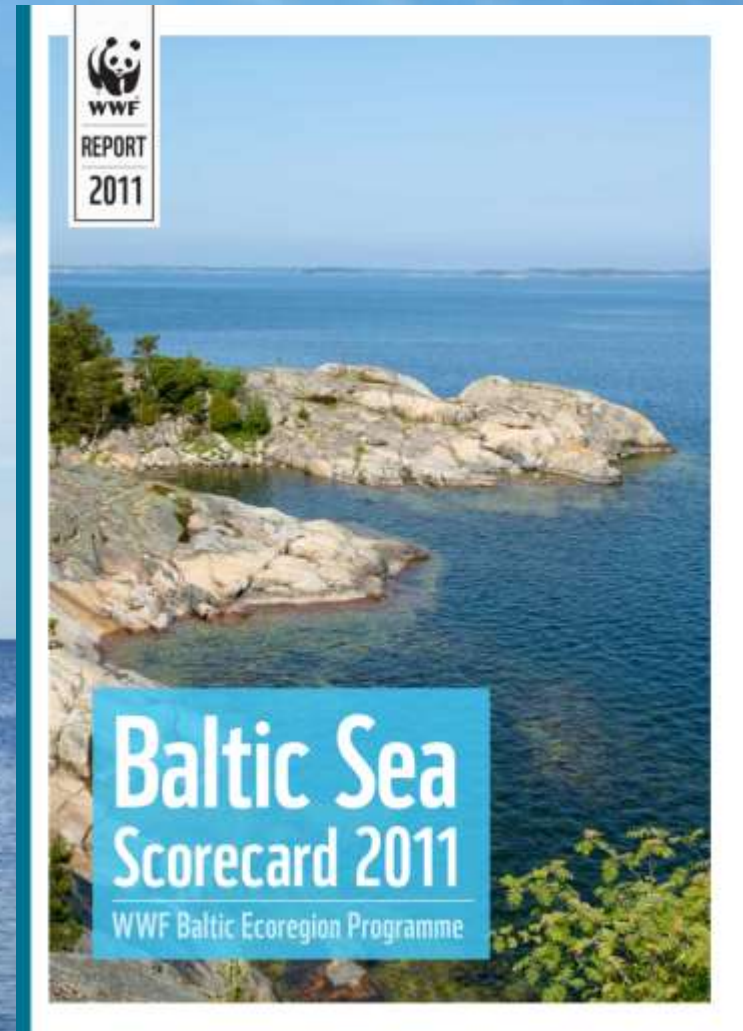
Hamnar

Vindkraft

Industrier

[illegible]

Challenges: Growth and Governance

**We need to apply a regional integrated approach,
including Marine Spatial Planning!**

Baltic Sea Scenarios workshop

② CERTAINTIES

- Increased temp
- MSP established in most countries
- Increased env. awareness of consumers
- Dramatic increase of use of natural resources
- Due to increased env. burden one (or more) of Baltic business have collapsed

UNCERTAINTIES

- Fundamental changes in the (capitalistic) economy towards sust.
- Growth paradigm will not change
- "Stronger European identity"
- Overload of information and interests obscure actions

CERTAIN TRENDS

- Increased energy demand (space for inst., grids)
- Increased maritime transport
- Growing demand for sustainable food production (on land and sea) including aquaculture
- Increased regulatory needs
- Increased importance of non-state actors and other stakeholders

UNCERTAINTIES

- Geopolitical situation
- Global environmental challenges (climate change, acid. haz. etc.)
- Economic development in the region (incl. jobs)
- Governance structures and institutions to meet challenges
- Increased cooperation on data collection and management

Four Scenarios for the Baltic Sea in 2030

**TURNING ADVERSITY
INTO OPPORTUNITY**
A BUSINESS PLAN FOR THE BALTIC SEA

50
YEARS

BCG

THE BOSTON CONSULTING GROUP

550,000 jobs & 32 €B
in annual value by 2030

To all Ministers around
the Baltic Sea...

 WWF *for a living planet™*

Arbetsmarknadsdepartementet,
Mäster Samuelsgatan, 103 33 Stockholm

Ulrikadal 20 september 2013

Till alla ministrar runt Östersjön

Hälsat Arbetsmarknadsminister Elisabeth Svantesson,

Den 3 oktober kommer Östersjöländernas miljöministrar att träffas i Köpenhamn för att utvärdera framstegen i HELCOM:s Baltic Sea Action Plan (BSAP), den regionala handlingsplanen med syfte att återställa en god ekologisk status i Östersjöns marina miljö senast 2021. Fyrdertio år efter att vi skapade ett minisylskande – och en inget dristiskt hinder från nu till början av oktober kommer det att finnas mycket frisk frimorgon att veta på. En nyligen publicerad utvärdering genomförd av WWF (bilaga) visar att alla regeringar runt Östersjön ligger långt efter i genomförandet av BSAP.

Östersjöns status är inte bara en miljöfråga utan har också ekonomiska och sociala dimensioner. I ljuset av detta är Östersjöns tillstånd i allra högsta grad också en fråga för ett departement. Som belägg för detta bilagas en färsk rapport producerad för WWF från Boston Consulting Group – "Turning adversity into Opportunity". Rapporten visar att åtgärder för att förbättra Östersjöns miljöstatus kan ge 550 000 jobb och 32 miljarder Euro i årligt mervärde till regionen år 2030. Vidare visas att Östersjön har bättre förutsättningar än de flesta andra regioner att ta itu med de existerande utmaningarna, och att den finns en global marknad för de innovationer och lösningar som skapas genom att göra detta. En föregångare på området är Singapur som med sin helhetsansats och investeringar i vattenresurser har förvandlat landet till Asiens nav för blå och gröna teknologier.

Rapporten belyser möjligheter och konsekvenser inom fem olika sektorer – turism, jordbruk och fiskeri – och visar att kostnader och vinster för industrier och sektorer runt Östersjön inte bör analyseras separat. Detta är en sektors miljöpåverkan kan få stora konsekvenser för en annan sektors ekonomiska utveckling och därmed för samhället som helhet. Det behövs en integrerad strategi för att säkerställa att så sker – och att engagemang från alla berörda ministrar och departement.

Vi uppmanar Dig därför att:

- Tillsammans med dina kollegor i regionen realisera de ekonomiska, sociala och miljömässiga möjligheter som ligger i en verkligt hållbar utveckling i Östersjöregionen.
- Stödja HELCOM-processen och delta i arbetet tillsammans med miljödepartementet för att säkerställa att BSAP genomförs enligt plan.
- Stödja utvecklingen av kommersiella incitament att investera i miljöinnovationer som rör Östersjön.

Vi önskar hälsat Du och Ditt departement kommer att arbeta med Dina kollegor från andra departement för att säkerställa att beslut om Östersjöns framtida tas med ett holistiskt perspektiv och en bedömning av vad som är mest lönsamt – ur både ett socioekonomiskt och ekologiskt perspektiv. En liknande förfrågan har skickats av våra WWF kollegor till Dina kollegor i andra Östersjöländer. Vi skulle uppskatta Ditt svar före den 3 oktober och HELCOM:s ministermöte.

Med vänliga hälsningar,

Håkan Wirtén, Generalsekreterare Världsnaturfonden WWF

Kopra till: Miljöministern

Östersjöregionens miljöminister
Östersjöregionens miljöminister
Östersjöregionens miljöminister
Östersjöregionens miljöminister

Östersjöregionens miljöminister
Östersjöregionens miljöminister
Östersjöregionens miljöminister
Östersjöregionens miljöminister

Världsnaturfonden WWF
Ulrikadal Slott
170 81 Solna

Världsnaturfonden WWF
Ulrikadal Slott
170 81 Solna

Världsnaturfonden WWF
Ulrikadal Slott
170 81 Solna

624 74 00
624 74 00
+46 8 624 74 00
info@wwf.se
wwf.se

Världsnaturfonden WWF
Ulrikadal Slott
170 81 Solna
Växel: 08 624 74 00
Direkt: 08 624 74 00
Fax: 08 62 13 28
Adress: info@wwf.se
hakan.wirten@wwf.se
www.wwf.se

ra
yfte att
mot ett
as mycket
att alla

I ljuset av
för detta
ity info
000 jobb
re
t finns en
gare på
landet till

och fiske
as
onomiska
ställa att så

ässiga

r att

Östersjön.

epartement
rning av
förfrågan
itt svar

Registernummer: 2007
Världsnaturfonden WWF
Org nr: 802000-9620
Folksam: 90 934 4
Barngrupp: 10 07 00
Världsnaturfonden WWF
Världsnaturfonden WWF

Time for a
change?

Fundamentals for the Future

- Shared vision for the region
- Integrated & realistic goals based on ecosystem capacity boundaries
- Define the ecosystem capacity boundaries
- Holistic & coordinated governance
- Collective responsibility of all users - collective action
- Ecosystem based MSP

The BALANCE project

19 partners & 9 countries
2½ year (2005 to 2007)

Aim:

Develop tools for informed marine
planning/management

Main activities:

Collation of marine data
Benthic seafloor mapping
Biodiversity assessment
Marine spatial planning

Our shared Baltic Sea.

www.balance-eu.org

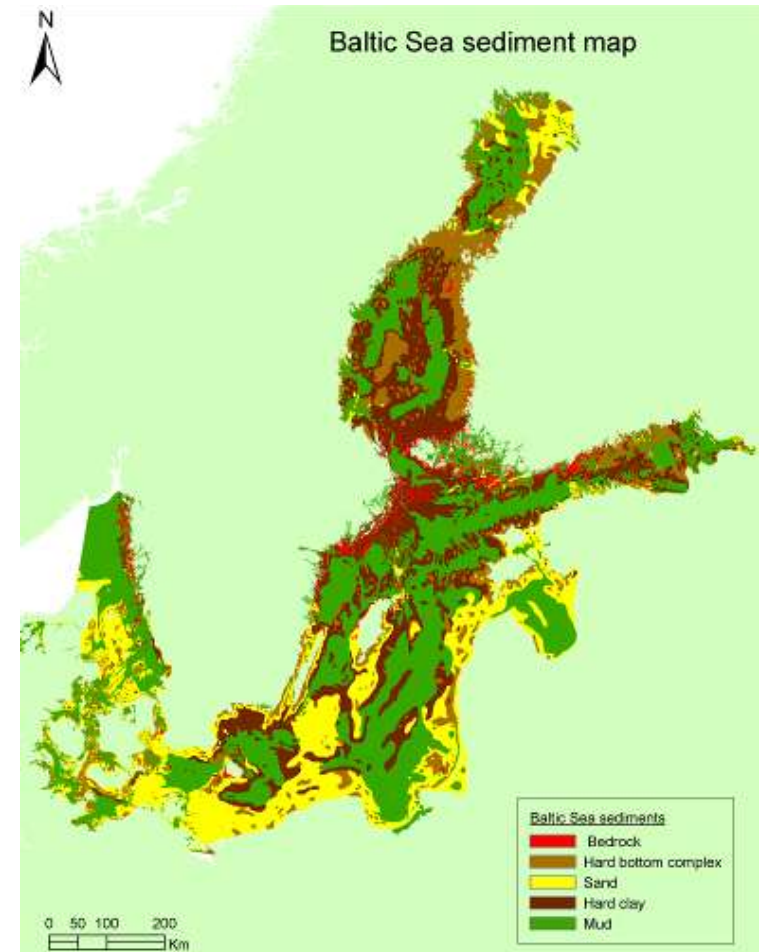
Basic layers:

- Sediments
- Salinity
- Light
- Bathymetry

9 countries / cultures

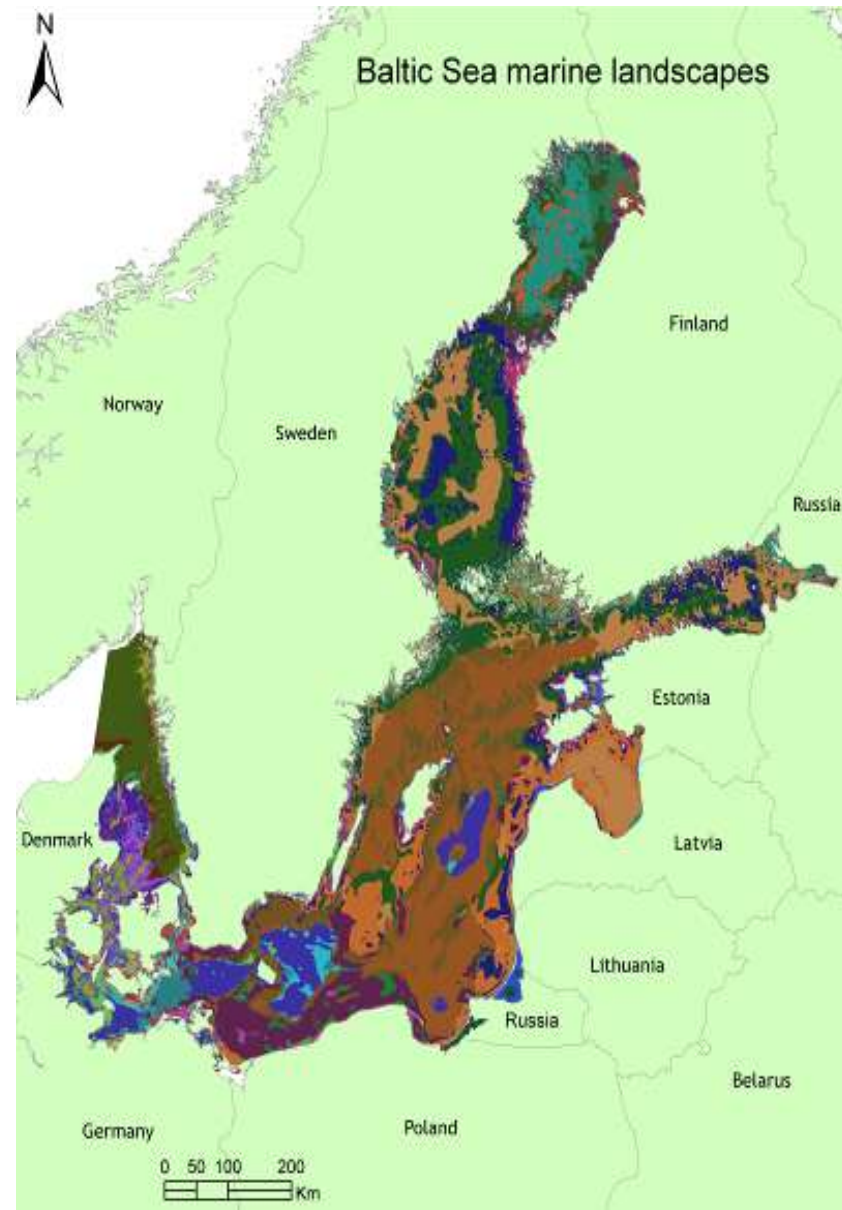
9 languages

19 classifications

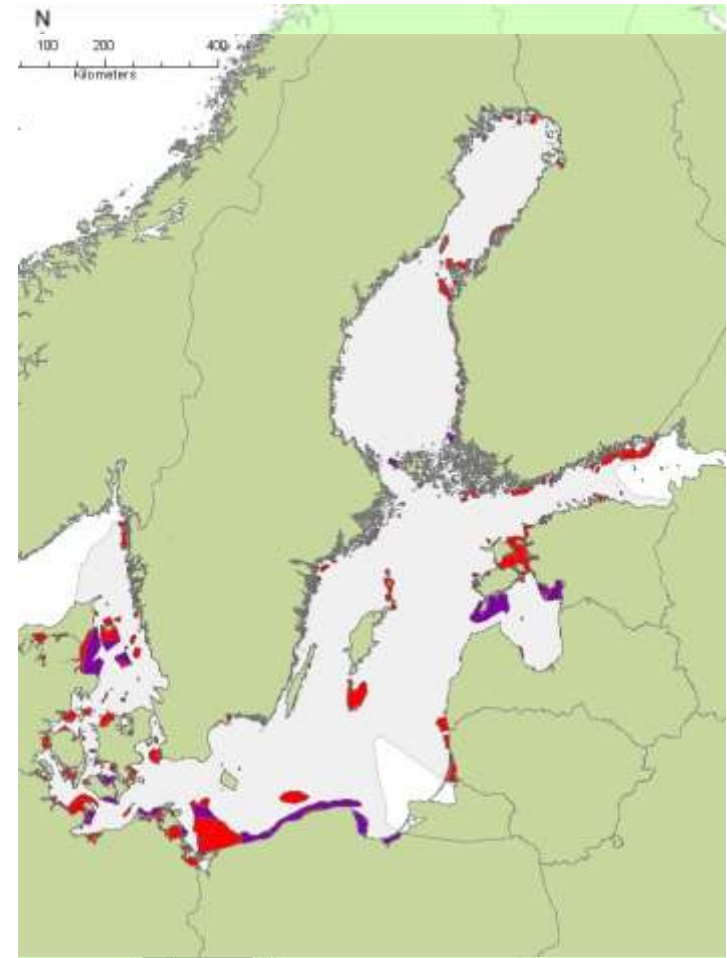
Marine landscapes – characterising the sea

- A broad scale environmental characterisation of the sea floor (salinity, sediment, photic depth)
- Describe the marine ecosystem
- 60 benthic landscapes identified
- Validated with biological data

Ecologically Coherent MPA network - Systematic regional site selection

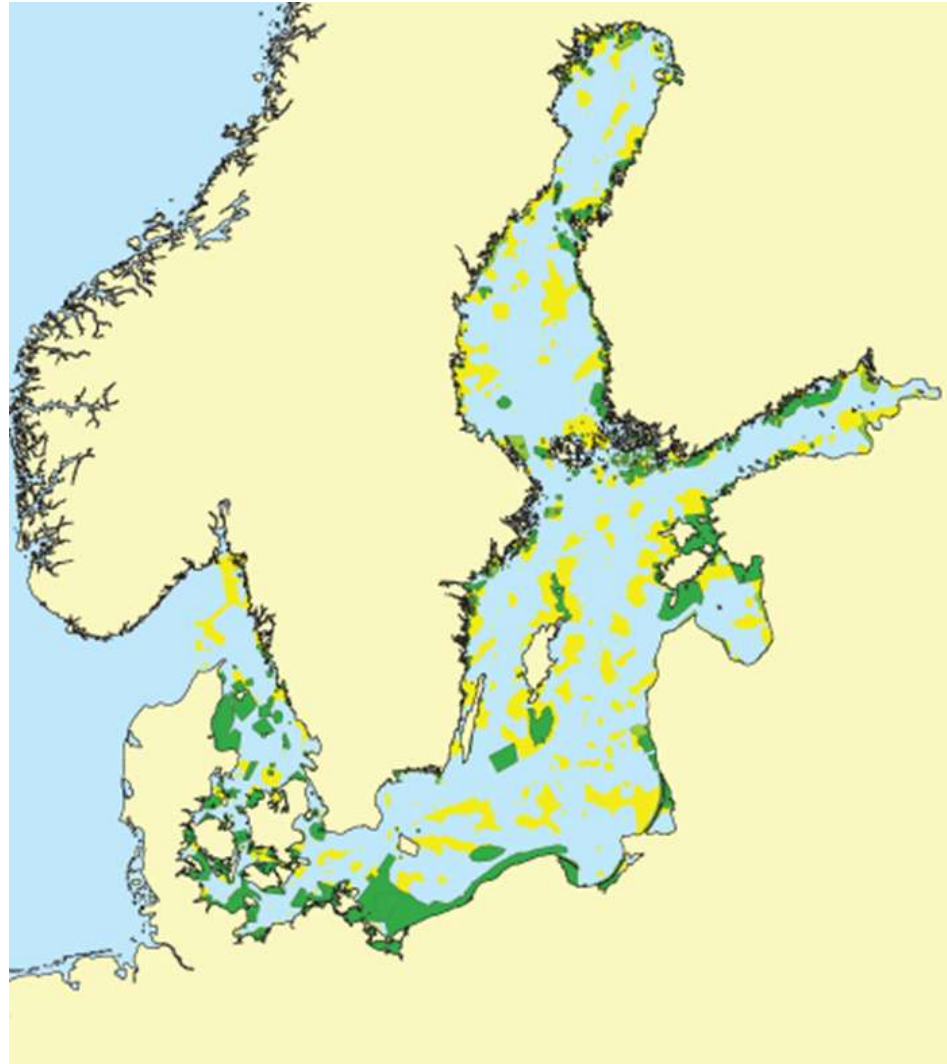
- 1. Include 20% of each marine landscape (+ X% of specific species and habitats)**
- 2. Ensure representation in all sub-regions and an even distribution between countries:**
 - Sub-regions: natural range of variation/replication
 - Political Units: “fair” distribution
- 3. Take socio-economic aspects into account = Avoid areas with many conflicting interest/threat**
- 4. Build on existing MPA network**

Example – Representative MPA network (min 20%)

Min. 20% of each benthic marine landscape

WWF Reflections

To successfully implement ecosystem based MSP we must:

- Apply a regional integrated approach
- Agree on a shared vision for the region
- Develop integrated & realistic goals based on ecosystem capacity boundaries
- Define the ecosystem capacity boundaries
- Ensure holistic and coordinated governance
- Act in partnership - collective responsibility of all users
- Include the establishment of an ecologically coherent network of MPAs as a key component in MSP
- Use best available data and knowledge

Thank you!

www.panda.org/baltic-future-scenarios

Ecosystem based management - what does that mean?

The Mediterranean Basin

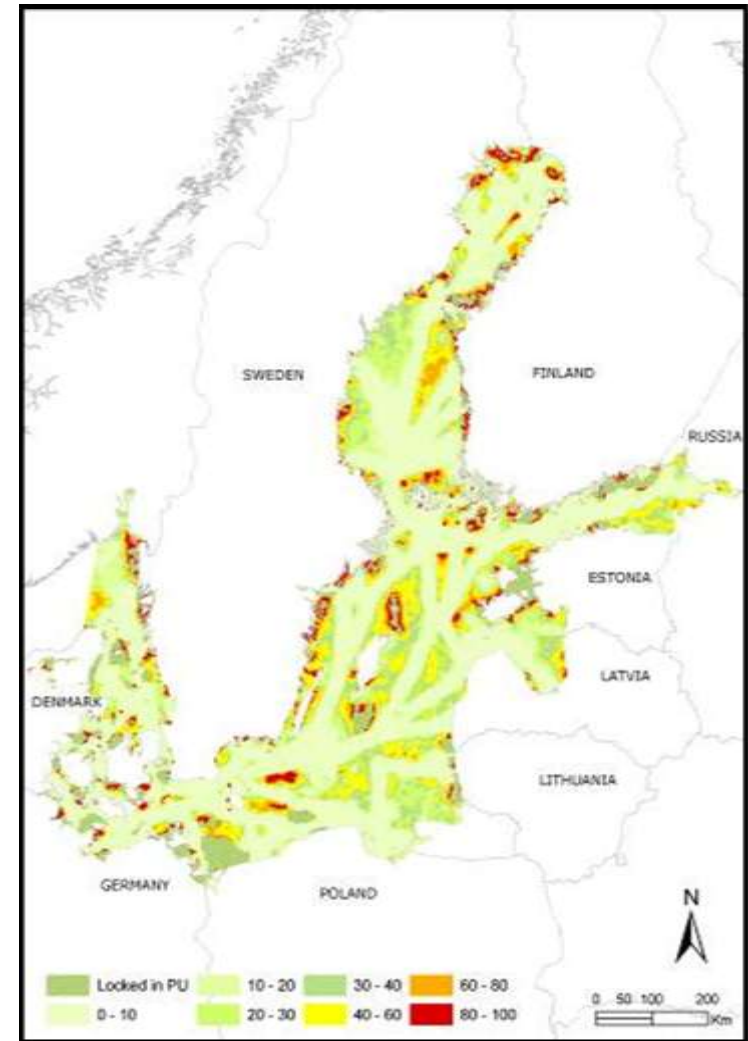
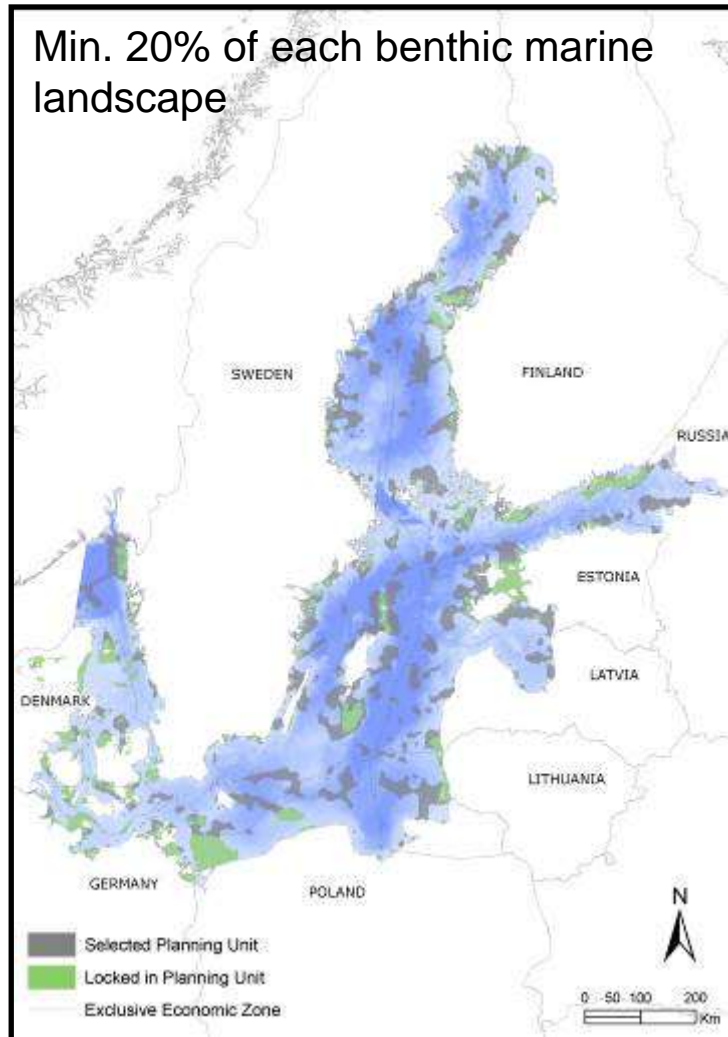

Ecosystem-based approach (Art. 1(3)):

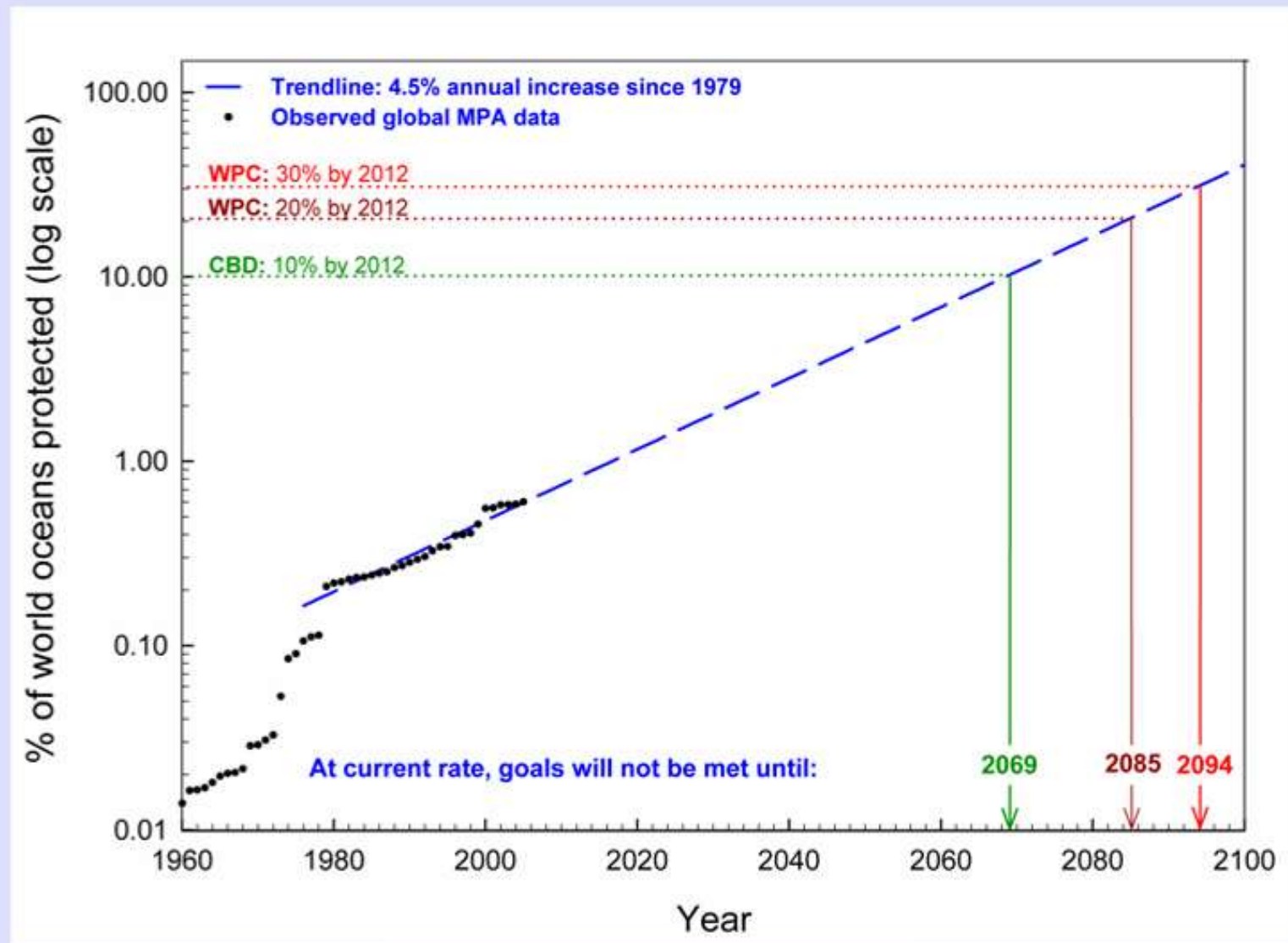
- ensuring that the collective pressure of human activities is kept within levels compatible with the achievement of good environmental status
- and that the capacity of marine ecosystems to respond to human-induced changes is not compromised,
- while enabling the sustainable use of marine goods and services by present and future generations.”

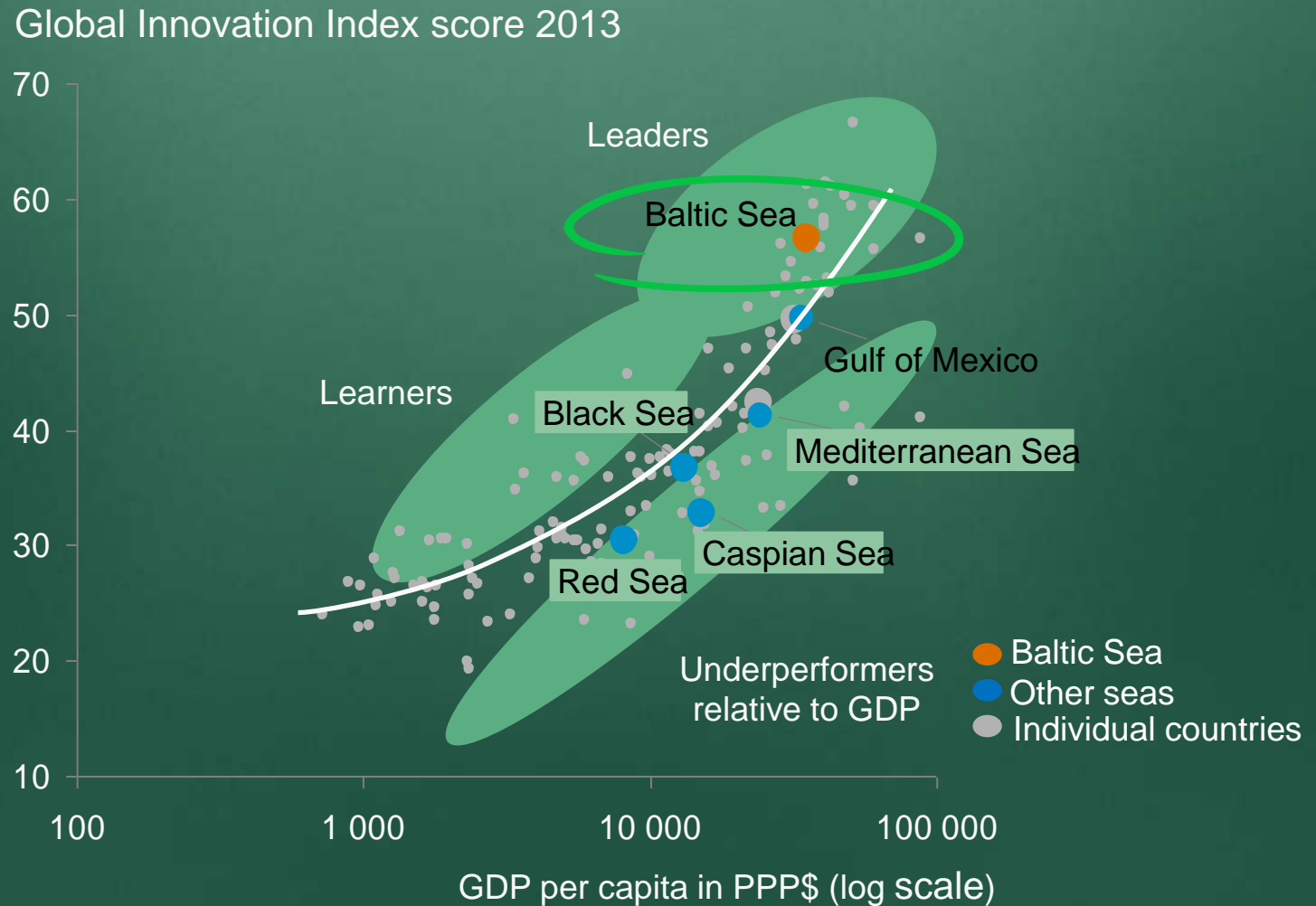
Example – Representative MPA network (min 20%)

Future of the global MPA network

Baltic Sea region well equipped to find solutions

Recommendations

- 1 Focus on key priorities
- 2 Increase accountability
- 3 Take an integrated approach
- 4 Create commercial incentives
- 5 Invest to develop the region into a 'blue and green' technology hub

Users Views

- Support for MSP
- Interest in being consulted and involved
- Importance of balancing environmental & economic considerations
- Need for fair and transparent process
- Frustration with uncertain planning environment
- Confusion about who is in charge

